

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχυτικοί συντάχτες: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

**"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται :**

«ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ»

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :	Για την Ελλάδα	δρ. 20	το χρόνο.
		> 10	το εξάμηνο.
		> 5	το τρίμηνο.
Για την Αγγλία και Αίγυπτο		£ 1	το χρόνο
		£ 0.10	το εξάμηνο
		\$ 5	το χρόνο
		\$ 3	το εξάμηνο

Και για τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΙ καθαρενουςιάνοι βρήκανε να προτείνουνε τρό-
πο για να γιορτάσουμε τα εκατόχρονα του
Σολωμού. Να οριστεί μια ημέρα Σολωμού, να υ-
ποχρεωθούνε οι άνθρωποι να γιορτάσουνε τη μνή-
μη του Σολωμού, και τελευταία να μαζευτούνε έρα-
νοι για να στηθεί ο απαραίτητος αδριάντας. Τι Σο-
λωματορεία, Θεέ μου ! Πώς συναντιούνται πάντοτε
οι δημοσιογραφικές αντίληψεις ! Και να πηγαίνουνε
οι ιδέες αυτές από καθαρενουςιάνους ή από αξιο-
σημειώτους μυχούς. Δεν αμφιβάλλουμε πως οι άρ-
μόδιοι θα υιοθετήσουνε την πρόταση, αφού μάλι-
στα αυτή βγήκε από τις σοφές στήλες των επίση-
μων οργάνων τους. Γιατί αφού τα εκωμικοποιήσαμε
όλα, από τη γλώσσα ως τον Ακάθιστο Ύμνο που
θα ψάλλουνε οι μαθητές στο Στάδιο, γιατί να γίνει
εξαίρεση για τον κακομοίρη το Σολωμό ; Να ορι-
στεί ημέρα Σολωμού σ' ένα τόπο που αγνοεί ακόμα
και τόνόμά του ! ; Όλο το έργο του ποιητή είναι
σκεδόν άγνωστο έξω από το στενό κύκλο των πλη-
ροφορημένων. Πόσει κι από τους μορφωμένους
μας ακόμα ξέρουνε περισσότερο από τους δυο πρώ-
τους στίχους του Ύμνου της Ελευθερίας ; Εμείς
νομίζουμε πως οι περισσότεροι θάγνωουνε ακόμα
και πως οι στίχοι αυτοί είναι του Σολωμού. Και
μέσα σε μια τέτοια τραγική ανυπαρξία κάθε προ-
παρασκευαστικής εργασίας, να υποχρεώσουμε τον
κόσμο να γιορτάσει την ημέρα του Σολωμού. Ποιός
είναι αυτός ο Σολωμός ; Θα ρωτάει ο κόσμος. Και
μέ το δίκιο του. Γιατί ο κόσμος πολιτικούς μόνο
ξέρει, τους αξίους συγγραφέας του τους αγνοεί.
Και σά στηθεί κι ο αδριάντας, οι άνθρωποι θα
μαζεύονται αποκάτω και θα χάσκουνε λέγοντας ο
ένας στον άλλο πως ο αδριάντας θα είναι κανενός

εφοπλιστή που χάρισε κάμποσες χιλιάδες για να
χτιστεί κανένα φιλανθρωπικό ίδρυμα από τα πολλά
δημιουργήματα της ακατάσχετης αστικής φιλανθρο-
πίας. Μα τέλος πάντων είναι ανάγκη πάντοτε νάν-
τιγράψουμε τους ξένους ; Οι ξένοι τους ζούνε τους
συγγραφέας τους κι όταν τους στήνουνε αδριάντα,
μια ψυχική ανάγκη τους θέλουνε να ικανοποιήσουνε.
Εδώ ποιόι είναι κείνοι που ζούνε το Σολωμό για
να νιώσουνε την ανάγκη να γιορτάσουνε ; Όλα
μας θεατρικά, πρόχειρα, πρόωρα. Το μόνο που
θ'έβριζε να γίνει, δε γίνεται. Μια λαϊκή, φτηνή εκ-
δοση των έργων του Σολωμού που να κυκλοφορή-
σει στις λαϊκές μάζες. Μα και μ' αυτό πάλι τι θα
κερδίζαμε ; Ποιός θα τον ερμηνέψει τον ποιητή
για να τον κάνει προσιτό στο λαό ; Α ! όρισεμένα,
είναι πολύ αμαρτωλή ή γενιά ή δική μας για να
καταπιαστεί τέτοια ζητήματα που χρειάζονται
παράνενα, θερμή ψυχή. Ο Σολωμός θα μείνει μοι-
ραία για πολλόν ακόμα καιρό άγνωστος στον πολν
λαό. Όσο να ρθει μιαν άλλη εποχή πιδ τίμια για
να τον γνωρίσει και να τον τιμήσει. Η αστική
μικτή ψυχή είναι ανάξια για τέτοιες άνηλές, άγνές
ιερουργίες.

ΓΙΑ όλους τους κλάδους στέλνονται στην Ευ-
ρώπη υπότροφοι για να σπουδάσουνε και να
χρησιμοποιηθούνε άμα γυρίσουνε. Το μέτρο αξιέ-
παινο. Εμείς οι Ρωμιοί, όσο κι αν είμαστε ο πε-
ριούσιος λαός του Κυρίου, να, που είμαστε αναγκα-
σμένοι να ζητήσουμε το φως της επιστήμης από
τους ξένους. Αϊ, τί να γίνει. Παίρνουμε το φως,
μα μās μένει πάντα μονοπώλιο ή ασύγκριτη ξευ-
πνάδα μας που δεν μπορεί να μās ξεπεράσει κανέ-
νας. Και μόνο για ένα πράγμα δε βλέπουμε τους
αομόδιους να φροντίζουνε. Λέμε πως βάλαμε τη
δημοτική στα σκολειά. Φροντίσαμε ακόμα όπως
δπως να πασσαλείψουμε τους δασκάλους και με λίγα
σχετικά γνωστίδια. Μα για το άνωτερο προσωπικό
που θα διευτύνει τη μεγάλη αυτή μεταρρύθμιση, δε
βλέπουμε να γίνεται τίποτα. Τρεις άνθρωποι όσο
κι αν είναι γίγαντες, δεν μπορούνε να βαστάζουνε
όλο αυτό το τεράστιο βάρος. Χρειάζονται πολλοί,
πέρα πολλοί που να ξαίρουνε γλωσσολογία και δη-
μοτική γλώσσα για να μπορούσουνε να εφαρμόσουνε
τη μεταρρύθμιση. Εδώ όπως το ξαίρουμε, γλωσσο-
λογία αληθινή δε διδάσκεται. Και τη δημοτική, με-
τοημένοι είναι που την κατέχουνε. Γιατί να μη
σταλθούνε καμπόσοι υπότροφοι στην Ευρώπη να
σπουδάσουνε γλωσσολογία και δημοτική γλώσσα
και φιλολογία ; Κι αν είτανε να σταλθούνε, ποι
άλλου θα μπορούσανε να σπουδάσουνε τελειότερα
και να γαπήσουνε τη δημοτική γλώσσα παρά στη
Σορβόνη του Παρισιού όπου διδάσκει ο Ψυχάρης ;
Η δεν πρέπει ούτε νακούγεται τόνωμα του Ψυχάρη
γιατί έχουμε σήμερα τη μεγάλη ευτυχία να ζούμε
σε μεταψυχारीκή περίοδο ;

Ίδρωτας χρειάζεται για να καταλάβης για ν' αγαπήσης
κείμενο αρχαίο. Άμα προσπαθήσης και το φέρης στη δη-
μοτική, από την προσπάθεια την ίδια βλέπεις, αρχαία
γλώσσα τι θα πη. Άλήθεια που όταν το νοιώσης, όταν
τη νοιώσης ψυχή και σάρκα την αρχαία μας γλώσσα, τό-
τες πια πάει κ' η καθαρέβουσα. Θα καταντήση παραμυθι.

Ψυχάρης